

La o aniversare

MODELAREA ECHILIBRULUI FINANCIAR DUPĂ GHEORGHE ILIADI

At an anniversary

MODELLING THE FINANCIAL BALANCE BY GHEORGHE ILIADI

Colegul nostru, profesorul cercetător **Gheorghe Iliadi**, doctor habilitat în economie, trage la carul științei economice din republică de circa 45 de ani, afirmându-se ca un specialist notoriu în domeniu. Aria intereselor sale în cercetare înglobează o amplă varietate de probleme științifice privind perfecționarea politicii financiar-bancare în țările cu economia în tranziție; căile de sporire a eficienței achizițiilor statale; metodologia analizei mecanismului financiar în economia de tranziție; evoluția fluxurilor financiare în sistemul financiar național; structurile instituționale ale formării și utilizării investițiilor de risc și multe alte aspecte.

Gheorghe Iliadi s-a născut la 14 martie 1938, în or. Chișinău. A făcut studii serioase în formarea sa profesională: a absolvit școala nr. 1 din capitală cu o bună reputație în educație, Institutul Agricol din Chișinău (1962) și Institutul Industriei Alimentare din Moscova (1965). Activitatea sa științifică, de-a lungul anilor, s-a încununat cu conferirea gradului de doctor în economie în 1970 (la vârsta de 32 de ani), de doctor habilitat – peste 22 de ani, în 1992, iar titlul de profesor cercetător (specialitatea 08.00.10) l-a obținut peste 18 ani – în 2010. După cum vedem, dl Iliadi și-a certificat profesionalismul și excelența în cercetare nu din fugă, precum unii încearcă s-o facă astăzi, ci pregătindu-se temeinic, acumulând cu meticulozitate materialul științific, fiind apoi verificat și analizat atât în laboratoarele științifice, cât și în practica de toate zilele.

Activitatea de cercetare și științifico-didactică a profesorului Gheorghe Iliadi impresionează, pe bună dreptate: a activat ani buni (1964-1974) în cadrul Ministerului Agriculturii, Ministerului de Achiziție al RM, apoi la Institutul de Cercetări Științifice Economice și Organizarea Producției Agricole (Ministerul Agriculturii și Industriei Prelucrătoare al RM). În continuare, pe parcurs de 23 de ani (1977-2000) a realizat cercetări în cadrul Academiei de Științe a Moldovei: Institutul de Cercetări Economice, Centrul de Studiere a Problemelor Pieței cu subordonare dublă – AȘM și Ministerului Economiei. Ultimii 6 ani muncește în calitate de consultant științific la Institutului nostru de Economie, Finanțe și Statistică al AȘM și Ministerului Economiei.

Vom remarca și activitatea științifico-didactică a profesorului Gheorghe Iliadi în cadrul unui șir de instituții de învățământ superior: Universitatea Agrară din Moldova, Universitatea Cooperatist-Comercială din Moldova, Universitatea Relații Economice Internaționale, Academia de Studii Economice din Moldova; Universitatea Liberă Internațională a Moldovei. Dialogul profesor savant-student-doctorand s-a fructificat cu elaborarea a zeci de teze de licență pe teme economice, trezându-le tinerilor gustul pentru cunoaștere și cercetare. Cei mai buni dintre ei, 12 la număr, s-au stabilit cu activitatea în știință, susținând teze de doctorat sub conducerea profesorului Iliadi: N. Șeico (1997), V. Ganea (1998), A. Stahovschi (2001), V. Ierhan (2007), L. Lepădatu (2010), M. Andrușca (2010), M. Gârlea (2012) ș.a.

În prezent, colegul nostru, Gheorghe Iliadi, este director de proiect din cadrul Programului de Stat: „Elaborarea în baza cunoștințelor interdisciplinare a modelului de optimizare a impactului factorilor inflaționisti ca premisă inițială a stabilizării sistemului financiar” (anii 2012-2013) și executor responsabil al compartimentului din Proiectul de cercetare instituțională fundamentală pentru anii 2011-2014 ”Mecanismele eficientizării managementului finanțelor publice în contextul integrării RM în UE”.

Savantul economist a publicat pe parcursul activității sale 160 de lucrări științifice și metodicodidactice, inclusiv 20 de monografii, manuale și articole de sinteză. La comanda de stat a realizat alte 30 de lucrări științifice. Voi nominaliza doar unele din publicațiile sale remarcabile: *Mecanismul financiar de atragere și dirijare a investițiilor în economia națională* în cartea „Abordări teoretice privind creșterea eficienței investițiilor în Republica Moldova”, ASEM, 2003 (coautor); *Monedă și credit*. Manual. ASEM, 2004 (coautor); *Structurile instituționale ale formării și utilizării investițiilor de risc*. INEI, 2004; *Managementul portofoliului de investiții*. Manual. ASEM, 2005 (coautor); *Investițiile de risc – finanțare alternativă a activității inovaționale*. Monografie. IEFS, 2011 (coautor); *Abordări teoretice și practice privind evaluarea și modelarea echilibrului financiar în economia națională*. Articol de sinteză. Ediție suplimentară a revistei „Economie și Sociologie”, IEFS, 2011; *Modelul, politica și scenariul de creștere economică în baza reformelor structurale*. Monografie. IEFS, 2012 (coautor).

Dr. profesor Gheorghe Iliadi este solicitat în calitate de expert în diverse comisii și structuri instituționale: a fost ales membru al Asambleei AȘM; membru al Comisiei de experți în domeniu a Consiliului Național pentru Acreditare și Atestare (CNAA); membru al Consiliului pentru conferirea gradelor științifice la specialitățile *Economie și Management și Finanțe; Monedă; Credit* la IEFS; membru al seminarelor științifice de profil pentru conferirea gradelor științifice la aceleași specialități din cadrul IEFS, ULIM, USM, UTM și ASEM.

Omagiatul nostru a fost apreciat cu importante distincții științifice și de stat: Medalia jubiliară „60 ani de la fondarea primelor instituții academice din Republica Moldova”, Medalia „Dimitrie Cantemir” a AȘM (2008), titlul de „Om emerit” (2011), Premiul AȘM pentru lucrări științifice de valoare (2011), numeroase Diplome de merit etc. Referitor la ultimul premiu remarcabil al savantului, ași menționa următoarele: i-a fost acordat pentru ciclul de lucrări „*Abordări teoretice și practice privind modelarea echilibrului financiar ca premisă a creșterii economice bazate pe activitatea inovațională*”. E o distincție științifică semnificativă a savantului, dat fiind că potrivit lui Gheorghe Iliadi, echilibrul financiar în economia națională poate fi atins grație pârghiilor și instrumentelor fiscal-bugetare și politicilor monetare. Anume, echilibrul financiar poate servi drept premisă a creșterii economice bazate pe inovații – problemă de actualitate a zilei de azi.

Cu ocazia aniversării a 75-ea, exprimăm domnului Gheorghe Iliadi sincere felicitări și profunde sentimente de recunoștință pentru eforturile depuse în calitate de Om al științei, de profesor și îndrumător al celor tineri! Îi dorim multă sănătate, noi realizări științifice și în pregătirea cadrelor științifice de înaltă calificare, bucurii de la cei dragi, tinerețe și optimism în continuare pe drumul vieții. În contextul dat, se înscrie perfect și Diploma de Recunoștință a CNAA, conferită dlui doctor habilitat, profesor cercetător Gheorghe Iliadi, pentru activitate fructuoasă și merite deosebite în pregătirea și atestarea cadrelor de înaltă calificare științifică.

Alexandru STRATAN,
doctor habilitat în economie,
directorul Institutului de Economie, Finanțe și Statistică